



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Grata accepti beneficii memoria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

volatilem fugam aut subterraneam habitationem tribuebat. Quæ vero magnitudine auxerat, ea hæc ipsa servabat, & reliqua hoc modo ex quans distribuebat: ea industria, ut caveret, ne quod genus interiret. Postquam vero mutua corruptionis effugia ipsis suppeditasset, facilitatem anni, tempora & varias cæli tempestates sub diu ferendi excogitabat, induens illa densis pilis, & solidis pedibus quæ & hyemem & æstum arcere possent: & quæ singulis cubilia petentibus proprium ac naturale stratum præstarent: sub pedibus alia unguis, alia pilis & coriis solidis ac exungibus munivit. Necnon alimenta aliis aliis suppeditabat, his herbam ex terra, illis arborum fructus, aliis radices, quibusdam vero aliorum animalium laniatum in alimentum dabat. Et his quidem paucam sobolem tribuebat, his vero quæ ab illis dilaniarentur, multam, quo genus ipsam conservaretur. Proinde Epimetheus, ut qui non usque adeo sapiens esset, non animadvertit, se facultates in bruta animantia expendisse. Restabat adhuc ipsi inornatum hominum genus, & quid cum ipso ageret, ambigebat. Quo dubitante, venit Prometheus, in specturum distributionem, & videt reliqua quidem animalia accuratè omnia habere, hominem vero nudum, non calceatum & inermem, jamq; fatalis dies aderat, qua etiam hominem ex terra in lucem proferre oportebat. Consilii itaque inopia prehensus Prometheus, & quamnam homini salutem reperiret nesciens, Vulcani & Minervæ artificiosam sapientiam una cum igne furatur. Fieri enim nullo modo poterat, ut illa absque igne ab ullo possideretur, aut ulli utilis esset: & sic illam homini largitur. Sapientiam itaque circa parandum victum hoc modo homo accepit: artem vero versandi in Republ. non habebat. Illa enim apud Jovem erat. Prometheo autem Jovis artem ingredi non licebat, quoniam Jovis munitiones horrendæ erant: at in communem Minervæ & Vulcani domum, in qua artes exercabantur, furtim ingressus erat, & furto sublata ignea Vulcani arte & alia Minervæ, eas homini contulit. Et ex hoc contigit homini victus facultas. Prometheus vero post eam quæ fertur furti pœnam Epimethæi causa dedit. Postquam autem homo divitiarum participes factus esset, primum quidem propter Dei cognitionem ex igne contractam, solus inter omnia animantia deos esse putavit, illique aras & statuas dicavit. Deinde vocem & nominabreviter artem articulavit, habitationes, vestes calceos, strata, & alimenta ex terra invenit. Hoc artem modo instructi initio homines sparsim habitabant, nullas habentes civitates. Cumq; feris imbecilliores essent, passim ab illis interinebantur. Ars namq; opificiorum ad alimentum quidem idonea erat auxiliatrix: verum ad bellum contra feras manca: Reip. enim artem nondum habebant: cuius pars est ars militaris. Quærebant autem quomodo congregarentur ac servarentur condentes civitates. Quum vero congregati essent, injurias mutuo inferebant, ut qui artem gubernandæ Reipubl. non haberent, quare rursus dispergebantur ac peribant. Jupiter igitur timens generi nostro ne in totum aboleretur, Mercurium misit, ut pudore & justitia homines imbuant quæ, civitatum essent ornamenta & vincula, & amicitias inter homines conciliarent. Interrogat itaq; Mercurius, quomodo justitiam & pudorem hominibus distribuere debeat. Num ut artes distributæ sunt, ita & hæc distribuam? artes enim sic sunt distributæ, ut unus qui artem medicam aliave quampiam teneat, multo imperitis sufficiat. Ita ne ergo & justitiam & pudorem inter homines ponam? aut in omnes distribuam? In omnes, inquit Jupiter, ut omnes ejus participes fiant. Neq; enim constabunt civitates, si paucilliarum participes fuerint, velut ex aliis artibus. Legem item nomine meo promulges, ut qui pudoris & justitiæ participes esse non possit, tamquam pestis civitatis occidatur. Ex qua narratione colligimus, per Promethæum faciem accensam, quæ ignis furtum significet, tenentem, ingenii vim in inventendis artibus, artiumve inventionem & ipsum inventorem denotari: fax enim anima illa vis est, quam Aristoteles intellectum agentem vocat, quam Plato & Ægyptiorum Theologia cœlestem signiculum lumenve extrinsecus adveniens appellarent, cujus proprium munus est artium inventio.

Cognitio à
verum e-
ventu, cu-
jus filia
penitem-
tia.

Hinc Hora-
tius Au-
dax Japri
genus libr.
4. Carm.

GRATA ACCEPTI BENEFICII
MEMORIA. CAP. XVII.

Hominis prope rupem arduam stantis, annulumq; ferreum ex catena, quæ monti alligata est, exemptum cum aduexo lapillo in digito habentis imago, gratam accepti beneficii memoriam significat.

significat in eo præsertim cui delicti pœna condonata est. Ajunt enim Prometheus, ob ignem diis surreptum, & cum mortalibus communicatum, ab Jove Caucasi montis rupi ferrea catena alligatum fuisse; & paulo post ab eodem ejus misero solutum, in hujus beneficii memoriam unum ex illis centenæ annulis cum saxi portione ex rupe sumpta, digito alligasse, indeque post annulorum & lapillarum jungendorum morem emanasse: quo fit ut etiam solus ferreus annulus, quo diu Romani sunt, id possit significare.

Annulorum origo.

DELICTI POENA, VEL ULTIO
DIVINA. CAP. XVIII.

Idem Prometheus rupi alligatus, pœnam delicti divinamque ultionem imminere denotat, vel justum judicium esse, & calamitatem flagelli loco divinitus immisam, quemadmodum ipse Prometheus divino judicio ob ignem cœlitibus furto ablatum, turi alligatus traditur.

MERCURIUS.
ORATIO, VEL ELOQUENTIA. CAP. XIX.

Horat. i. Carmin. Mercuri. Cuiusque vos culeos voce formasti. Mercurii varia hystorographica, Odyssa vers. 122. Nam est mantis potans. Mercurius, a quoque Stella ad Apolliniam nomen refertur. Macrobi. Sat. i. e. 19. De Mercurii sermonis efficacia auctor Pter. l. 23 ibi efficitur sermo. Hinc dicitur Beati- ves. valde utilis Odyssa. 8.

Mercurius orationis vim interpretandi; virtutem & eloquentiam significat, ut pote Deorum nuncius atque interpres, unde Virgilius dixit:

Interpres divum cœlo demissus ab alto.

Fingitur autem protensus atque erectus, propter orationis vim, alas in capite & pedibus habens, ut significet volucrum per aëra ferri semonem: nam & Homerus *ἄλ' ἄν' ἰσθμῶν*, hoc est, *alata verba appellavit.*

VELOCIOR SENSUS, VEL INTELLIGENTIA AGENS. CAP. XX.

Amianus Marcellinus scribit, Julianum Cæsarem media nocte, ut Mercurio supplicaret exurgere solitum, quo menti suæ lumina præferret, quia Mercurium velociorem in mundo sensum esse motus mentium excitantem, quem vulgo Intellectum agentem vocant, ex Philosophorum arcanis acceperat. Ex quo colligimus in facris per Mercurium, intellectum agentem, & celeritatem sensuumque motum significatum fuisse.

FIRMITAS ET GRAVITAS ORATIONIS. CAP. XXI.

Cum autem orationem, gravem, firmam solidamque esse debere indicare volebant, Mercurium in quadam basi sine pedibus pingebant, quod veri sermonis firmitatem ac robur indicabat: tum etiam, quia sermo sine manuum vel pedum adjumento suo fungitur officio.

MERCATOR, VEL MERCATURA ET LUCRUM. CAP. XXII.

Per eandem quoque Mercurii imaginem, quæ marsupium manu teneret, galli ad ejus boscum ponentes, lucrum, mercaturam, mercatoremve significarunt: quod is mercium & lucri Deus haberetur: quia sermonis ope omnia mercimonia & contractus fiunt. Gallum vero idcirco illi apponere vigiliantiae symbolum, ut indicaret mercatores decere vigilantes esse, nec totas somno tribuere noctes.

FUR ET FALLAX. CAP. XXIII.

Fur quoque & furandi ars, atque fallacia, Mercurii Apollini Boves furantis imagine significatur, quod illum ejus artis & fallaciarum ac doli fraudisque inventorem Poetæ tradiderint, unde & illi